

Ökad jämställdhet i Stockholms judiska församling

Stockholms synagoga, nära Kungsträdgården. Foto: I99pema

Stockholms Judiska Församling startade 1776 och har 4 500 medlemmar. Sedan 2009 driver den ett projekt i syfte att öka jämställdheten i synagogan.

Den svenskjudiska minoritetens fortlevnad är beroende av väl fungerande judiska samhällsfunktioner, ett vitt förgrenat och levande undervisningssystem och ett starkt stöd till judiska familjebildningar. Av hävd har synagogala funktioner utförts endast av män, och så är fortfarande fallet i

svenskjudiska församlingar.

I en enda svensk synagoga, Stockholms Stora synagoga, har medlemmarna – efter mångårig debatt – röstat för övergång till ett egalitärt, könsneutralt system. Detta skedde år 2007 och innebar en revolution inom församlingslivet.

– Syftet med projektet vi nu vill genomföra är att göra kvinnorna ännu mer delaktiga i synagogverksamheten, berättar Lena Posner-Körösi, ordförande för judiska församlingen i Stockholm. För att omsätta teori i praktisk handling krävs det kunskap hos alla flickor och kvinnor som aktivt vill delta i de religiösa aspekterna av den synagogala verksamheten. Sådan kunskap har nästan inga kvinnor idag, oberoende av ålder och bakgrund.

– Det judiska samhällets minsta och mest betydelsefulla beståndsdel är och har alltid varit familjen. Mycket kunskap och många traditionella moment utförs, förklaras och diskuteras inom familjen, säger Lena Posner-Körösi. Den svenskjudiska minoriteten upplever idag stora förändringar inom familjebildningar, precis som samhället i övrigt.

– Därtill kommer de många flyktingfamiljer som finns inom svensk judenhet. I de familjerna finns ofta endast en vuxen som kan föra det judiska arvet vidare. Om den vuxna är modern eller en annan kvinnlig släkting, har hon sällan kunskapen som krävs för att göra det, menar Lena Posner-Körösi.

Tack vare stöd från Ungdomsstyrelsen har arbetet med att ge judiska flickor och kvinnor möjlighet att aktivt delta i de religiösa aspekterna av den synagogala verksamheten kunnat förverkligas. Därutöver har medel sökts och beviljats för att se till att denna utbildning blir permanent.

– Syftet är att kontinuerligt bistå flickor och kvinnor med de kunskaper som behövs för att aktivt delta i den synagogala verksamheten. För att så bra som möjligt kunna utveckla

denna utbildning bör flickors och kvinnors kunskapsbehov kartläggas, säger Lena Posner-Körösi.

– Idag deltar flera kvinnor i Stora synagogans verksamhet. Utvärderingen, om vi lyckas, är matematiskt enkel, och vi menar att den ökade kunskap kvinnorna får leder till att de också engageras. Målet är också att engagemanget ska vara långsiktigt, berättar Lena Posner-Körösi.

Hur har man då arbetat rent konkret med dessa kvinnor?

– En kurs i läsning av de hebreiska texter som används i synagogan har påbörjats och fortgår alltjämt. Denna kurs riktar sig till kvinnor som traditionellt inte har erbjudits dessa kunskaper. Men det har varit svårt att nå målgruppen.

– Det kan bero på att kvinnor traditionellt inte har fått läsa dessa texter offentligt under gudstjänsten i synagogan, förklarar Lena Posner-Körösi.

Vilka mål har uppnåtts genom projektet och hur förhåller sig dessa till de mål som angavs i ansökan?

– Målet var att skapa en grupp kvinnor med vilja och kunskap att hjälpa till med läsning av de hebreiska texterna i synagogan. Detta, menar vi, uppfyller målet gällande jämställdhet i den synagogala verksamheten. Flera kvinnor, cirka tio, är nu involverade och lär sig läsa och leda gudstjänster.

– Det är en underbar utveckling. Vår nye rabbin är starkt engagerad i dessa frågor, vilket också ökar intresset bland såväl män som kvinnor. Jag hoppas att detta arbete också inspirerar andra grupper, avslutar Lena Posner-Körösi.

Denna artikel är hämtad från Jamis – Jämställda minoriteter i Sverige. Läs mera på www.jamis.se.

